

af Smør produceres der aarlig ca. 100 Mill. kg, medens der udføres omkring 100 Mill. kg Flæsk og 20 Mill. Snese Hønsæg.

Fiskeriet staaar altsaa langt tilbage for Landbruget i Henseende til Produktion af Kød, og dog er det befiskede Areal større end Danmarks Land, og der fiskes som Hovedregel vel omtrent, hvad Bestanden kan taale at miste. Man skulde derfor synes, at vore Farvande maa være fattige paa Liv sammenlignet med Landet. At komme til Klarhed over denne Sag har i mange Aar været Genstand for mine Bestræbelser; men først efter mange Aars Eksperimenteren er det lykkedes mig at konstruere Apparater (Bundhenterer), der kan give Oplysning saavel om Mængden af Planter som af Dyr paa et bestemt Areal af Havbunden. Med saadanne Apparater er der i de senere Aar foretaget Tusinder af Optællinger af Dyr- og Plantelivet i vore Vande, og det har vist sig, at alene af Bændeltang producerer vore Vande aarlig op mod 48 Mill. Tons, et Tal, der er flere Gange større end Danmarks samlede Høproduktion, og desuden er der mange andre Planter i Havet, hvis Mængde dog neppe naar saadanne Tal, alle tilsammenlagt.

Denne store Plantemængde tjener nu sammen med Plankton alle Dyrene til Næring, men ikke direkte, saaledes som vore Husdyr spiser Hø og Græs. Planterne, særlig Bændeltangen, maa som Regel først dø bort og ved Vandbevægelser spredes ud ogsaa i de dybere Dele af vore Vande, hvor levende Planter i det hele taget er sjældne; dernæst findeles de paa forskellig Maade, vel delvis ved Bakteriens Hjælp, og danner støvfine Masser der overalt findes i selve Vandmassen og ved Filtring af denne kommer det lavere Dyreliv til gode (forskellige Arter Muslinger, Orme, Sømus etc.).

Det lavere Dyreliv repræsenterer i Kattegat, det foreløbig bedst boniterede Vand, Vægtmængder paa omkring 6 Mill. Tons levende Vægt, men kun en ringe Del af denne Mængde tjener Nytte-Fiskene, nemlig Flynderfisk særlig Rødspætter, direkte til Næring; den største Del maa derimod først ædes af andre lavere Dyr, og disse tjener da Torskefiskene (særlig Torsken) til Føde.

Medens man i Landbruget bevæger sig fra Planter direkte til nyttige Dyr eller til Mennesket (Korn, Urter etc.), gaar Planterne i Havet først til lavere Dyr, disse som Regel til andre lavere Dyr, og først disse igen til nyttige Fisk. For hvert saadant Mellemlid tabes der maaske 10—15—20 Gange i Mængde; den oprindelige Plantemængde maa derfor tænkes reduceret 1 000—2 000 Gange i Vægt, før den bliver til nyttige Fisk. Rødspætterne er de mest økonomiske, thi de fordrer kun et Mellemlid, men Torskene fordrer to.

Man forstaaer nu, at den store Plantemængde, der regnes i Snese Millioner af Tons, kun giver ca. 20 000 Tons Fisk i Kattegat. Fiskene er Kødædere (Rovdyr) ikke Planteædere, derfor bliver deres Produktion pr. ha ringe i Sammenligning med vore Husdyrs; thi disse er Planteædere.

Kunde man derimod have benyttet Plantemængden i Havet paa en eller anden Maade eller de lavere Dyr, der endnu tælles i Millioner af Tons, vilde Sagen have været en anden.

Dette synes imidlertid ikke muligt at gøre i Kattegat, men i mange af vore mindre Vande, hvor Forholdene for Fiskemængdens Vedkommende aabenbart er noget lignende som i Kattegat, omend maaske noget bedre, optræder flere lavere, planteædende Dyr, som allerede delvis kommer Mennesket til gode, men hvis uhyre Produktionsevne, baade hvad Forplantning og Ernæring angaar, paa langt nær ikke udnyttes saa godt, som den kan blive det. Jeg tænker her paa de to Muslingearter, Pælemuslingen og Østersen.

Der findes i Fiskeriloven ingen egentlig Beskyttelse for udsatte Muslinge-pæle (Muslingeris), og maaske er det Grunden til, at de aldrig har bredt sig ud over Vejlefjord, hvor de i mange Aar har hørt med til Driften og derfor paa en vis Maade har været taalte af Vaadfiskerne.

Mange andre Fjorde egner sig dog ligesaa godt for Muslingeavl som Vejle Fjord, saasom Limfjorden, Fjordene ved Jyllands Østkyst, Lille Bælt, Nord for Fyn og Sjælland samt et Stykke ned i Store Bælt. Forsøgsvis udsatte Muslinge-pæle i Limfjorden har paa 2 $\frac{1}{2}$ Aar givet 43 kg Muslinger pr. Ris, hvoraf Halvdelen ca. 20 kg var store, gode Spisemuslinger. Regnes Prisen til 20 Øre pr. kg, giver dette 4 Kr. pr. Ris hvert 3die Aar. Desuden findes der allerede i Limfjorden og andre Steder mange „vilde“ Muslinger, som det nu er lykkedes mig at